

PATVIRTINTA

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos
direktorius 2021 m. lapkričio 3 d.
įsakymu Nr. V1-204/1

KAIŠIADORIŲ VACLOVO GIRŽADO PROGIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2014 m., Priešmokyklinio ugdymo Bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2011 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-1795.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo nuostatos ir principai, vertinimo ciklas, vertinimo planavimas, vaikų ugdymo(si) pažangos ir pasiekimų vertinimo metodai ir būdai, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus ugdymo(si) pažangos ir pasiekimų sritys / žingsniai, vertinimo informavimas (tėvų / globėjų) vertinimo sistema), vertinimo dokumentavimas, atsakomybė ir įgaliojimai.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie ugdytinių daromą individualią pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie vaiko pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas (refleksija) – paties ugdytinio daromi sprendimai apie daromą pažangą ir bei pasiekimus.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie vaiko ugdymo(si) patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Veikla – pedagogo organizuota arba inspiruota kryptinga ugdytinių veikla, kuri padeda siekti „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų apraše“, ikimokyklinio ugdymo individualioje progimnazijos programoje „Pasaulis aplink mane“ ir „Priešmokyklinio ugdymo Bendrosiose programose“ numatytų tikslų ir laukiamų rezultatų (kompetencijų).

Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko iki septynerių metų įgyjamų esminių nuostatų bei gebėjimų visuma ir jo pažangą nusakantys žingsniai, padedančios pedagogams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaikų ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

Vaikų ugdymosi pasiekimai – tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

Pasiekimų žingsnis - tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

Ikimokyklinuko / priešmokyklinuko pasiekimų aplankas – tai individualios vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimo priemonė, kurioje vertinimas grindžiamas pedagogo, vaiko ir jo tėvų (globėjų / rūpintojų) bendradarbiavimu.

Vaiko ugdymosi pasiekimų sritis – tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

Vertybinė nuostata – tai ugdymo ir ugdymosi procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, su kitais ir su aplinka.

Esminis gebėjimas – tai nuo gimimo iki šešerių metų kiekvienoje iš ugdymosi pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti.

Pasiekti gebėjimai – tai vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo programą.

Aukštesni gebėjimai – tai gebėjimai, viršijantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus pagal BPUP.

Siektini gebėjimai – gebėjimai, neatitinkantys priešmokyklinio amžiaus vaikų raidos bendrųjų ir individualiųjų ypatumų pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo programą.

4. Vertinimo tipai (klasifikuojami pagal vertinimo paskirtį):

4.1. **Diagnostinis vertinimas** – skirtas vaikui pažinti ir tolesniam ugdymuisi numatyti. Šio tipo vertinimas reikalingas pasikeitus tam tikroms ugdymo situacijoms: pradedant dirbti su nauja vaikų grupe, į grupę atėjus naujam vaikui, atsiradus naujiems vaiko ugdymosi poreikiams, siekiant pažinti vaiką ir numatyti tolesnį jo ugdymą, aiškinantis, ar pasiekti iškelti vaiko ugdymosi uždaviniai, kokia yra vaiko pažanga per tam tikrą laikotarpį, kokie individualūs jo ugdymosi poreikiai.

4.2. **Formuojamasis vertinimas** – kasdienis, sąveika paremtas vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimas siekiant suprasti ir nustatyti vaiko ugdymosi poreikius. Vaikas nuolat skatinamas, jam laiku teikiama parama ir pagalba. Kartu su vaiku aptariama, ką jis nuveikė, išmoko, kas jam patiko ir ką jis dar norėtų nuveikti, numatoma tolesnė veikla. Pedagogo gaunama informacija apie vaiką stebint jo veiklą, elgesį, savijautą ugdymo procese padeda planuoti ugdymą, parinkti tinkamus ugdymo metodus, tikslingai kurti ugdymosi aplinką ir laiku teikti individualią pagalbą.

4.3. **Apibendrinamoju vertinimu** siekiama nustatyti, ką vaikas moka praėjus tam tikram laiko tarpui – pavyzdžiui, baigus dalį ugdymo programos (tai gali būti vieneri mokslo metai) ar visą programą (ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programą). Priklausomai nuo pasirinktų vertinimo metodų, apibendrinamojo vertinimo informacija gali praversti įvairiems tikslams, pavyzdžiui, padėti nustatyti, ar vaikas yra pasirengęs pradėti mokytis pagal pradinio ugdymo programą, arba net įvertinti teikiamų ankstyvojo ugdymo paslaugų kokybę, užtikrinti ugdymo įstaigų atskaitomybę.

5. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

5.1. **Formalusis vertinimas** (naudojama tik priešmokykliniame ugdyme) – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, išvados fiksuojamos stebėjimo protokoluose, pateikiamos aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra stipriosios vaiko pusės, kas jau pasiekta, kas siektina.

5.2. **Neformalusis vertinimas** – vertinimas, kuris vyksta nuolat stebint vaikus, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant, analizuojant. Vertinimas nefiksuojamas ar fiksuojamas mokytojo pasirinktoje formoje, užrašuose.

5.3. **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie vaiko ugdymą(si) pažangą ir pasiekimus kaupimas.

II. UGDYMO PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Ugdymo pasiekimų vertinimo tikslai:

6.1. fiksuoti vaikų ugdymo(si) pasiekimus kaip pažangos žingsnius, į kuriuos orientuojantis būtų stebima vaikų raida ir pažanga, vertinama ugdymo(si) kokybė;

6.2. nustatyti esamus ugdytinių gebėjimus bei numatyti tolesnio ugdymo(si) gaires.

7. Ugdymo pasiekimų vertinimo uždaviniai:

7.1. pažinti vaiką: vaiko ugdymosi poreikius, interesus, pomėgius, galias, charakterio ypatumus, kultūrinius skirtumus ir kt.;

7.2. atskleisti vaiko pastangas ir pažangą bei skatinti jo ugdymąsi;

7.3. apmąstyti (reflektuoti) įgyvendintus programos tikslus ir uždavinius;

7.4. planuoti tolesnio ugdymo perspektyvas individualiai kiekvienam vaikui ir vaikų grupei;

7.5. apibendrinti sukauptą vertinimo informaciją, koreguoti ugdymo planus.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimo nuostatos:

8.1. į ikimokyklinį / priešmokyklinį ugdymą žvelgiama iš vaiko perspektyvos – vaikas pripažįstamas kaip savo poreikius, interesus bei patirtį turinti individualybė, gebanti autentiškai ugdytis ir kaupti patirtį sąveikoje su pedagogu ir kitais vaikais;

8.2. kiekvieno vaiko ugdymosi pažangai būdingi tie patys žingsniai, tačiau dėl kiekvieno vaiko gyvenimo patirties ir ugdymosi stiliaus skirtumų to paties amžiaus vaikų pasiekimai gali skirtis;

8.3. visoms vaiko raidos sritims – sveikatos, socialinei, pažinimo, komunikavimo meninei – skiriamas vienodas dėmesys;

8.4. orientuojamasi į vaiko vertybinių nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuminį ugdymą(si);

8.5. kiekvienas vaikas sėkmingai ugdomi pagal savo galias, jeigu sulaukia reikiamos paramos ir palaikymo;

8.6. vaiko pasiekimų ir pažangos refleksija gerina vaiko ugdymosi kokybę;

8.7. orientuojamasi į vaiko ugdymo(si) kokybės tobulinimą.

9. Vertinimo principai:

9.1. pozityvumas ir konstruktyvumas;

9.2. objektyvumas ir veiksmingumas;

9.3. informatyvumas;

9.4. konfidencialumas.

IV. VERTINIMO CIKLAS

10. Vertinimo ciklą sudaro šie etapai:

10.1. vaiko pažinimas (informacijos apie vaiką kaupimas, analizavimas (stebėjimas, klausymas, fiksavimas);

10.2. vertinimo planavimas (numatomi / koreguojami ugdymo tikslai, uždaviniai, turinys, vertinimo metodai);

10.3. duomenų dokumentavimas (sukauptos informacijos apie vaiką analizė, panaudojimas);

10.4. informavimas apie vaiko ugdymosi pasiekimus (dalijimasis informacija apie vaiko daromą pažangą su vaiku, tėvais (globėjais / rūpintojais, administracija, pedagogais).

V. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

11. Vaiko pasiekimai vertinami nuolat.

11. Pedagogas planuoja, atlieka vaiko individualios pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese, apibendrina ir įvertina pasiekimus, informuoja, teikia metodinę pagalbą bei rekomendacijas tėvams (globėjams / rūpintojams) apie vaiko ugdymo(si) pasiekimus, daromą pažangą. Remdamasis vertinimo informacija, analizuoja, koreguoja ugdymo(si) procesą, pasirenka veiksmingiausias būdus ir metodus, kad vaikas patirtų sėkmę; rūpinasi, kad laiku būtų suteikta specialioji pagalba, tuo pačiu įsivertina ir savo darbą. Pedagogas vertina vaiko pasiekimus: ikimokyklinukus –18 sričių, priešmokyklinio amžiaus vaikai vertinami pagal 5 vaiko ugdymo(si) kompetencijas (socialinė, sveikatos, pažinimo, komunikavimo, meninė).

12. Vaikų, turinčių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, vertinimą atlieka logopedas. Mokslo metų pradžioje, gavęs tėvų sutikimą, logopedas ištiria vaikų kalbos išsivystymo lygį, įvertina kalbos ir kalbėjimo gebėjimus pildo kalbos įvertinimo kortelę, rengia individualias ir grupines ugdymo programas. Mokslo metų viduryje ir mokslo metų pabaigoje logopedas atlieka vaikų su kalbėjimo ir kalbos sutrikimais pažangos / pasiekimų analizę. Logopedas informaciją tėvams (globėjams / rūpintojams) apie vaiko pasiekimus pateikia individualių pokalbių metu.

13. Įstaigos vadovai prižiūri pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo įgyvendinimą, užtikrina vertinimo dermę įvairiose amžiaus grupėse, inicijuoja vaikų pasiekimų ir pažangos aptarimą metodinės grupės pasitarimuose, o prireikus, ir Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.

14. Tėvai (globėjai / rūpintojai) vertina vaiko pasiekimus individualių pokalbių su mokytojomis metu, atsakydami į anketų klausimus, pildydami vaiko pasiekimų ir pažangos aprašus.

VI. VAIKO PASIEKIMŲ VERTINIMO PLANAVIMAS

15. Vaiko pasiekimai vertinami nuolat:

15.1. ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai vertinami du kartus per metus:

15.1.1. pirmasis vertinimas atliekamas iki spalio 1 d., (taikomas diagnostinis vertinimas) - pradedant dirbti su nauja vaikų grupe, į grupę atėjus naujam vaikui, atsiradus naujiems vaiko ugdymosi poreikiams, siekiant pažinti vaiką ir numatyti tolesnį jo ugdymąsi, aiškinantis, ar pasiekti išskelti vaiko ugdymosi uždaviniai, kokia yra vaiko pažanga per tam tikrą laikotarpį, kokie individualūs jo ugdymosi poreikiai;

15.1.2. antrasis vertinimas atliekamas iki gegužės 25 d. (pateikiamas apibendrinamasis vertinimas). Antrojo vaiko vertinimo metu nustatoma individuali kiekvieno vaiko pažanga pasiekta per metus, apibendrinami įvykę pokyčiai, nurodomos vaiko stiprybės ir tobulintinos sritys;

15.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai vertinami du kartus per metus:

15.2.1. pirmasis vertinimas atliekamas iki spalio 1 d., (taikomas diagnostinis vertinimas) – skirtas vaikui pažinti ir tolesniam ugdymuisi numatyti. Šio tipo vertinimas reikalingas pasikeitus tam tikroms ugdymo situacijoms: pradedant dirbti su nauja priešmokyklinio ugdymo vaikų grupe, į grupę atėjus naujam vaikui, atsiradus naujiems vaiko ugdymosi poreikiams, siekiant pažinti vaiką ir numatyti tolesnį jo ugdymąsi;

15.2.2. antrasis vertinimas atliekamas mokslo metų pabaigoje, gegužės mėnesį (pateikiamas apibendrinamasis vertinimas). Priešmokyklinio amžiaus vaikams parengiamas vaiko pasiekimų aprašas;

15.3. specialiųjų ugdymosi poreikių, turinčių kalbos sutrikimų vertinamas atliekamas du kartus per metus: pirmasis vertinimas iki spalio 1 d., antrasis vertinimas iki gegužės 25 d.;

15.4. meninio ugdymo (muzikos) mokytoja vertina vaikų pasiekimus ir teikia informaciją grupės pedagogams nuolat;

15.5. tarpinis vertinimas ikimokyklinio / priešmokyklinio amžiaus vaikams atliekamas pedagogo nuožiūra, išryškėjus naujiems vaiko ugdymosi poreikiams ar problemoms, kai norima išsiaiškinti, ar vaikas įgijo sudėtingesnių gebėjimų, ar neveluoja kai kurių gebėjimų raida ir kt.;

15.6. vaiko, pradėjusio lankyti vėliau nei rugsėjo 1 dieną ar ligos atveju, gebėjimai įvertinami per 30 kalendorinių dienų.

16. Ugdymo(si) sunkumai sprendžiami tik su ugdymo procese dalyvaujančiais specialistais ir tėvais (globėjais / rūpintojais).

VII. VAIKŲ UGDYMO(SI) PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO METODAI IR BŪDAI

17. Vaiko ugdymo(si) pasiekimų vertinimo metodai ir būdai:

17.1. vaiko individualios ir grupinės veiklos stebėjimas;

17.2. diskusija;

17.3. vaiko pasakojimas;

17.4. individualus pokalbis su vaiku;

17.5. individualūs pokalbiai su vaiko tėvais (globėjais / rūpintojais);

17.6. anketos tėvams (globėjams / rūpintojams);

17.7. vaiko realios veiklos ir kūrybos darbų analizė;

17.8. vaiko elgesio faktų analizė;

17.9. atskirų situacijų aprašymas;

17.10. vaiko įsivertinimas;

17.11. vaikų padėkos, diplomai;

17.12. fotografavimas, vaizdo įrašai, garso įrašai ir kt.

18. Vertinimo būdai ir metodai pasirenkami ir taikomi, atsižvelgiant į tai, kas vertinama – žinios ir supratimas, gebėjimai, nuostatos ar jų visuma – vaiko kompetencija.

19. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartinais. Vaikų pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami.

VIII. IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS UGDYMO(SI) PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ SRITYS / KOMPETENCIJOS

20. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai vertinami pagal Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašo 18 vaiko ugdymo(si) pasiekimų sričių:

20.1. kasdienio gyvenimo įgūdžiai;

20.2. fizinis aktyvumas;

20.3. emocijų suvokimas ir raiška;

20.4. savivoka ir savigarba,

20.5. savireguliacija ir savikontrolė;

- 20.6. santykiai su suaugusiaisiais;
- 20.7. santykiai su bendraamžiais;
- 20.8. sakytinė kalba;
- 20.9. rašytinė kalba;
- 20.10. aplinkos pažinimas;
- 20.11. skaičiavimas ir matavimas;
- 20.12. meninė raiška;
- 20.13. estetinis suvokimas;
- 20.14. iniciatyvumas ir atkaklumas;
- 20.15. tyrinėjimas;
- 20.16. problemų sprendimas;
- 20.17. kūrybiškumas;
- 20.18. mokėjimas mokytis.

21. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai vertinami pagal Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos 5 kompetencijas:

- 21.1. socialinė;
- 21.2. sveikatos;
- 21.3. pažinimo;
- 21.4. komunikavimo;
- 21.5. meninė.

IX. INFORMAVIMAS APIE VAIKO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS REZULTATUS

22. Vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su tėvais (globėjais / rūpintojais), įstaigos vadovu ir / ar su kuruojančiu vadovu. Grupės pasiekimai ir pažanga aptariama, analizuojama, panaudojama tėvų (globėjų / rūpintojų) informavimui, ugdomojo proceso tobulinimui, sprendimų priėmimui.

23. Tėvų (globėjų / rūpintojų) informavimas apie vaikų ugdymą(si) ir pažangą:

23.1. vaikų pasiekimai ir pažanga su vaiko tėvais (globėjais / rūpintojais) aptariama individualiai, supažindinant su vaiko ugdymo(si) pasiekimų aprašu du kartus per mokslo metus individualių pokalbių metu (nuo spalio 1 d. iki spalio 30 d. ir nuo gegužės 1 d. iki gegužės 30 d.). Pokalbiuose gali dalyvauti logopedas, meninio ugdymo pedagogas, kiti vaikui pagalbos specialistai;

23.2. mokslo metų eigoje informacija tėvams (globėjams / rūpintojams) perduodama pagal poreikį (pastebėjus naujus vaiko gebėjimus, atsižvelgus į tėvų (globėjų / rūpintojų) pageidavimus);

23.3. pasibaigus mokslo metams priešmokyklinio ugdymo pedagogas, specialistai parengia rekomendacijas pradinį klasių mokytojui, su rekomendacijomis supažindinami ir tėvai (globėjai / rūpintojai).

23.2. Tėvams (globėjams / rūpintojams) informacija teikiama žodžiu ir raštu (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas):

- 23.2.1. nuolat supažindinant su vaiko darbais, pedagogo įvertinimu, pastebėjimais;
- 23.2.2. kasdinių pokalbių metu;

24. Vaikams: vaiko pasiekimai yra vertinami žodžiu, įvairiomis neverbalinėmis priemonėmis (gestu, mimika ar pan.). vertinimo medžiaga yra konfidenciali.

X. VERTINIMO DOKUMENTAVIMAS

25. Ikimokyklinio / priešmokyklinio amžiaus vaikų vertinimo medžiaga kaupiama „Vaiko aplanke“. Aplanko paskirtis – suteikti visuminę informaciją apie vaiko pasiekimus, išryškinant vaiko gebėjimų augimą.

26. Aplanke kaupiami:

26.1. duomenys apie vaiką (vardas, pavardė, amžius ir kt.);

26.2. vaikų kūrybiniai darbai (piešiniai, aplikacijos, rankų darbai ir kt.);

26.3. fotografijos, garso, vaizdo įrašai (esant tėvų / globėjų sutikimui);

26.4. vaiko pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo formos su komentarais.

XI. ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

25. Už vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą atsakingi ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo pedagogai, kiti vaikų ugdantys specialistai.

26. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija kaupiama pažangos ir pasiekimų aplankale, skaitmeninėse laikmenose. Medžiaga saugoma grupėse ir ji yra konfidenciali.

27. Vaiko pažangos ir pasiekimų aplankalas (ikimokyklinės, priešmokyklinės grupės) pasibaigus priešmokyklinio ugdymo programai atiduodamas tėvams (globėjams / rūpintojams). Informacija yra konfidenciali.

PRITARTA

Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijos

IUG / PUG metodinėje grupėje

2021-10-09

Posėdžio protokolo Nr.8

